

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D.,
ve věci

žalobkyně: J. Ř., narozená dne „X“,
bytem „X“,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 10. 2020, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 15. 10. 2020, č. j. „X“, a ze dne 14. 8. 2020, č. j. „X“, **se pro vady řízení zrušují** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 67 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zabezpečení ze dne 15. 10. 2020, č. j. „X“, kterým bylo rozhodnuto tak, že „1. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. „X“ ze dne 14. 8. 2020 se potvrzuje, protože účastníkovi řízení náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně naposledy ve výši 7.579,- Kč měsíčně, avšak jen do 7. 12. 2020. 2. Podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) a podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se odnímá od 8. 12. 2020 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.“

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že žalovaná rozhodla na základě posudku posudkového lékaře, který učinil svůj závěr, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav, neboť nebyla na jednání přizvána a posudkový lékař si tak nemohl učinit odpovídající představu o jejím zdravotním postižení. Dle názoru žalobkyně se posudkový lékař zabýval otázkou její invalidity ve vztahu k § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, avšak nezhodnotil její celkovou výkonnost, pohyblivost, psychický stav a schopnost vykonávat denní aktivity. Jak vyplývá z lékařské dokumentace, jsou denní aktivity vlivem onkologické léčby s dopadem na psychický i tělesný stav omezeny a žalobkyně tedy není schopna vykonávat pracovní činnost na plný úvazek. Aktuálně podstupuje opakovaně zdravotní vyšetření ohledně zvýšených onkomarkerů a podstoupila i CT, kde není jasný nález na plicích.
3. Dále žalobkyně uvedla, že posudkový lékař nevzal v úvahu ani skutečnost, že se její zdravotní stav oproti stavu v roce 2018 nezlepšil natolik, aby mohla vykonávat denní aktivity a pracovní schopnost na plný úvazek. Po prodělané chemoterapeutické a radioterapeutické péči došlo k bolesti dolních končetin a omezení jejich pohyblivosti v takovém stupni, že žalobkyně již není schopna chodit bez bolesti a koordinace pohybu je omezena i z důvodu recidivujících vertebrogenních potíží s krční a hrudní páteří, z psychiatrického hlediska také trpí úzkostnou a depresivní poruchou. Zhoršení jejího zdravotního stavu se projevilo také v tom, že jí byly na základě rozhodnutí posudkového lékaře přiznány od 28. 3. 2018 mimořádné výhody třetího stupně. Závěrem žalobkyně uvedla, že rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že podle § 39 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), se při určování pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření, přičemž se berou v úvahu další skutečnosti např. stabilizace zdravotního stavu, adaptace na zdravotní postižení, možnost rekvalifikace, aj. Žalovaná podotkla, že při posuzování nároku na dávku důchodového pojištění je vázaná posudkem lékaře okresní správy sociálního zabezpečení. Žalovaná poukázala na skutečnost, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 2. 10. 2020, vypracovaného pro účely řízení o námitkách žalobkyně. V rámci námitkového řízení žalovaná zjistila, že žalobkyně k datu vydání rozhodnutí není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, protože z důvodu nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 25 %. Hodnocení Okresní správy sociálního zabezpečení Louny je nevalidní a neakceptovatelné z důvodu použití chybného posudkového kritéria. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vedoucího k posudkovému nadhodnocení. Při hodnocení bylo vycházeno jak z odborných nálezů, které neměl k dispozici lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Louny, tak z nálezů doložených k námitkovému řízení. Závěrem žalovaná uvedla, že s ohledem na námitky žalobkyně navrhuje důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, od jejíhož posouzení by se mělo odvíjet rozhodnutí ve věci.

Ústní jednání před soudem

5. Žalobkyně se z ústního jednání před soudem konaného dne 30. 8. 2021 omluvila. Pověřená pracovnice žalované při ústním jednání před soudem odkázala na písemné vyjádření k žalobě ze dne 4. 1. 2021 a po provedeném dokazování uvedla, že rozhodnutí ve věci ponechává na úvaze soudu.
6. Soud ve věci provedl dokazování protokolem z jednání Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 30. 3. 2021 a dále posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 30. 3. 2021.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 30. 3. 2021, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékaře MUDr. P. E. pověřeného vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, oddělení Lékařské posudkové služby, který při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 2. 10. 2020 posoudil zdravotní stav žalobkyně a dospěl k odlišnému závěru, než je předchozí závěr posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Louny ze dne 25. 5. 2020. MUDr. T. N. MUDr. T. N. označil za rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole II., odd. A, položka 1c, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

invalidity“) a míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně činila 40 %. MUDr. P. E. označil za rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II., odd. A, položka 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a dospěl k závěru, že u žalobkyně došlo k poklesu procentní míry pracovní schopnosti 25 %.

10. Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
12. Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
 - a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
13. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.
14. Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
15. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni 15. 10. 2020, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity.
16. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 35 % pro I. stupeň invalidity (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalobkyně splňovala ke dni 15. 10. 2020, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, a v jakém stupni.

17. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 2. 10. 2020, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 v návaznosti na § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles její pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobkyně.
18. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 30. 3. 2021. Žalobkyně jednání komise nebyla přítomna. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Louny pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně ke dni 15. 10. 2020 byl 55 %, což odpovídá invaliditě II. stupně.
19. Komise konstatovala, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole II., odd. A, položce 1c, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a to stav po onkologické léčbě pro níže diferencovaný invazivní dlaždicový karcinom hrdla děložního s max. hloubkou invaze do stromatu 12 mm, zastižena vícečetná nádorová lymfangiopathie i fokální perineurální propagace nádoru. Nádorová lymfangiopathie zachycena i v myometriu, meta v lymfat. uzlinách. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 45 % (rozmezí určené pro toto postižení je 35 % až 45 %). Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla ve smyslu ustanovení § 3 a § 4 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšena o 10 %, na celkových 55 %.
20. Závěrem komise uvedla, že žalobkyně je při svém středoškolském vzdělání schopná se obecně začlenit do pracovního procesu učitelky v mateřské škole v kratším pracovním úvazku jako vychovatelka, učitelka nebo asistentka učitele.
21. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně nebyla přítomna při jednání komise.
22. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom dospěli k odlišné kvalifikaci postižení žalobkyně než posudkový lékař žalované v námitkovém řízení, což se odrazilo i ve zvýšení procentních bodů kvalifikujících její postižení a s ohledem na další onemocnění žalobkyně zvýšili procentní míru poklesu pracovní schopnosti o 10 %. Výsledným posouzením tedy bylo zjištěno, že žalobkyně dosahuje 55 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobkyně nesplnila podmínku

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

invalidity třetího stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 70% míru poklesu pracovní schopnosti, ale splnila podmínky invalidity druhého stupně.

23. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotná žalobkyně poté, co byly seznámeny s posudkovým závěrem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
24. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu.
25. Soud proto napadené rozhodnutí pro vady řízení výrokem I. ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. podle § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. S ohledem na to, že stejnou vadou jako napadené rozhodnutí, je zatíženo i rozhodnutí první instance, a to rozhodnutí žalované ze dne 14. 8. 2020, č. j. „X“, přistoupil soud i k jeho zrušení podle § 78 odst. 3 s. ř. s., z důvodu uvedeného v § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní v rozsahu II. stupně invalidity.
26. Vzhledem k tomu, že žalobkyně měla ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalované povinnost zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení ve výši 67 Kč odpovídající vynaloženému poštovnému. Soudní poplatek žalobkyně nehradila, jelikož je předmětné soudní řízení ze zákona od poplatkové povinnosti osvobozeno. Jiné náklady žalobkyně nahradit nepožadovala, ani jí podle obsahu soudního spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 30. srpna 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)